

קורס מספר: 60-880-01

שם הקורס: מבוא לפסיכולוגיה שיקומית

סוג הקורס: הרצאה

שנה / סמסטר : תשע"ז סמסטר א

היקף שעות: 2 ש"ס ניקוד: 1

שם המרצה: ד"ר נעה וילצ'ינסקי

תאריך עדכון אחרון: 25/05/2016

מטרות הקורס / תוצרי הלמידה*:

להפגיש את הסטודנט/ית עם מכלול האספקטים של המושג "שיקום". בקורס יידונו עקרונות הפילוסופיה השיקומית ומטרות הטיפול הפסיכולוגי עם נושאים הלקוחים מתחיקה, כלכלה ומערכות ארגוניות. בנוסף, יתואר מבנה השקום בישראל ויודגמו השירותים והמוסדות השונים העוסקים בנושא. דגש מיוחד יושם על הערכים והאתיקה המנחים את הפסיכולוג/ית השיקומי/ית במערכות השונות ובטיפול באוכלוסיות שיקומיות שונות. הקורס יכלול, במידת האפשר, סיורים במוסדות שיקום והסברים מפי הפסיכולוגים/יות השיקומיים/יות במקום.

תיאור הקורס:

נושאי הקורס

1. מושגי יסוד בשיקום והפילוסופיה השיקומית: מודלים וגישות שונות
2. ארגון מערכות השיקום בישראל והחקיקה בתחום
3. עמדות כלפי אנשים עם נכויות: התמודדות עם חברה מגבילה
4. ערכים מנחים בשיקום
5. להיות פסיכולוג/ית שיקומי/ת- ערכים ותפיסות עולם

דרישות קדם:

אין

חובות / דרישות / מטלות**:

המשתתפים/ות בקורס יתבקשו לקרוא ספרות תיאורטית ומחקרית. בנוסף להרצאות יתנהלו דיונים קבוצתיים בנושאי חומר הקריאה. כל אחד מהמשתתפים/ות יהיה אחראי לניהול אחד מדיונים אלו. הקורס יכלול מרצים אורחים וסיורים.

■ מרכיבי הציון הסופי:

70% בחינה בסוף הקורס, 30% רפרט.

■ ביבליוגרפיה:

1. מושגי יסוד ומודלים וגישות שונות

1. Riggan, T.F & Maki, D. B. (2004). (Handbook of Rehabilitation Counseling) .Chapter 1: Concepts and paradigms). New York: Springer.

2. Smart, J. F. and Smart, D. W. (2006), Models of Disability: Implications for the Counseling Profession *Journal of Counseling & Development* 40–29 :84 ,

3. Pledger, C. (2003). Discourse on disability and rehabilitation issues *American Psychologist*. 279-284 , 58 ,

2. מודל ה ICF (International Classification of Functioning, Disability and Health) כמנחה עבודה שיקומית בשדה ובמחקר

1. Peterson, D. B. (2005). International Classification of Functioning, Disability and health: An Introduction for Rehabilitation Psychologists. *Rehabilitation Psychology*, 50(2), 105.

2. ICF :[Towards a Common Language for Functioning, Disability and Health](#)

www.who.int/classifications/icf/training/icfbeginnersguide.pdf

3. ארגון מערכות השיקום בישראל והחקיקה בתחום

בן משה, א., רופמן, ל., והבר, י., (2009) אנשים עם מוגבלות בישראל- 2009. נציבות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, משרד המשפטים, מדינת ישראל.

פלוריאן, ו. ודנגור, נ. (1999). סוגיות נבחרות במערכת השיקום בישראל. *חברה ורווחה*, י"ט, 193-

חוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות – מדריך לחוק. בזכות – המרכז לזכויות אדם של אנשים עם מוגבלויות, ירושלים. <http://www.bizchut.org.il/heb/upload/law/lawgeneral.html>

Vilchinsky, N & ,Findler, L .(2004) .Attitudes toward Israel's Equal Rights for People with Disabilities Law: A Multi-perspective Approach .*Rehabilitation Psychology*.309-316 ,49 .

4. האספקט הפסיכו- חברתי בשיקום. עמדות החברה והתרבות כלפי אנשים עם נכויות

Davis, L. J. (Ed.) (2010). The disability studies reader. (Chap. 13: Stigma: An enigma demystified).

Vilchinsky, N, Werner, S & ,Findler, L. (2010). Gender and attitudes toward people using wheelchairs: A multidimensional approach .*Rehabilitation Counseling Bulletin*, 53.163-174 .

Nabors, L. A & .Lehmkuhl H. D. (2005). Young adults' perceptions of children with Cerebral Palsy .*Rehabilitation Psychology*.296–292 ,50 ,

קמה, ע. (2003) "נכי-על" ו"נכים מסכנים": דימויים תקשורתיים של אנשים עם מוגבלות והתקבלותם בקרב אנשים עם מוגבלות.

5. ערכים מנחים בשיקום

Kerr, N & ,Meyerson, L. (1987). Independence as a goal and a value of people with physical disabilities: Some caveats .*Rehabilitation Psychology*, 32.173-180 ,

Wang, K & ,Dovidio, J. F. (2011). Disability and Autonomy: Priming Alternative Identities .*Rehabilitation Psychology*, 56 127–123 ,.

Chochinov, H.M. (2007). Dignity and the essence of medicine: the A, B, C, and D of dignity conserving care .*BMJ*, 28.184-187 ,

Elliott, T. R. (2003). Issues in the Study of Stress and Coping in Rehabilitation Settings. *Rehabilitation Psychology*, 48, 113-124.

6. להיות פסיכולוג/ית שיקומי/ת

Blair, K. L & ,Gorman, P. W. (2003). Survival tips for the neuropsychologist in the inpatient rehabilitation setting .*Rehabilitation Psychology*, 48.310-313 .

שם הקורס באנגלית:

Introduction to Rehabilitation Psychology

* תוצרי הלמידה (learning outcomes) הן הצהרות המציינות במפורש מה הלומדים צפויים להשיג בסוף תקופת הלימוד בקורס. תוצרי הלמידה מוגדרים במונחים של הישגי ידע, הבנה, כישורים, יכולות ו/או עמדות שהלומד מצופה להדגים כתוצאה מהתנסותו הלימודית האקדמית בקורס. לפרטים נוספים [לחץ כאן](#) .

** המדריך: איך תימנע מעבירות אתיות בהגשת עבודות. לקריאה [לחץ כאן](#) .